

U poznajmo kulturu Kine

中国文化常识

(中塞对照)

国务院侨务办公室

The Overseas Chinese Affairs Office of
the State Council

AKADEMSKA MISAO

Edicija: Upoznajmo Kinu

中国文化常识

UPOZNAJMO KULTURU KINE

AKADEMSKA MISAO

北京语言大学出版社
BEIJING LANGUAGE AND CULTURE
UNIVERSITY PRESS

UPOZNAJMO KULTURU KINE

(dvojezično izdanje)

Prvo izdanje

Srpski tekst je prevod sa kineskog. Naslov originala: 中国文化常识

Prevod: Jelena Gledić

Prava za ovo izdanje preneo:

BEIJING LANGUAGE AND CULTURE PRESS

Urednik izvornog izdanja: The Overseas Chinese Affairs Office of the State Council

中华人民共和国侨务办公室

Koordinatori izdanja

Tianjin Mengchen Cultural Communication Group Co., Ltd.

Moon Trans

Izdavač srpskog izdanja

AKADEMSKA MISAO

Štampa: Grafoprint, Gornji Milanovac

Tiraž: 50 primeraka

Mesto i godina izdanja: Beograd, 2023.

ISBN 978-86-7466-968-6

ISBN 978-86-7466-966-2 (Edicija: Upoznajmo Kinu)

Napomena: (Original objavljen u Kini 2014. godine, ISBN 978-7-5619-3970-3)

中国常识系列编委会

主任 许琳

副主任 夏建辉

编委 张彤辉 顾蕾 王锦红

顾问 雷振刚 邱立国 周福成

前言

《中国文化常识》和《中国地理常识》是由中华人民共和国国务院侨务办公室组织编写，面向世界各国汉语学习者的普及型、口语化的文化辅助读物。2006年孔子学院总部/国家汉办组织国内外有关专家对该书内容进行了改编，并翻译成汉语与英语、德语、法语、日语、韩语、俄语、泰语、西班牙语、阿拉伯语对照版本，出版发行后反响热烈，受到国外读者广泛欢迎，各国中国语言文化爱好者纷纷要求增译更多语种。此次增译工作包括汉语与意大利语、瑞典语、葡萄牙语、柬埔寨语、越南语、老挝语、缅甸语、印尼语、马来语、土耳其语、波斯语、波兰语、捷克语、斯洛伐克语、匈牙利语、罗马尼亚语、保加利亚语、塞尔维亚语、克罗地亚语、芬兰语、乌克兰语、荷兰语、豪萨语、印地语、希伯来语、挪威语、丹麦语、希腊语、蒙古语、尼泊尔语等30个语种的对照版本。

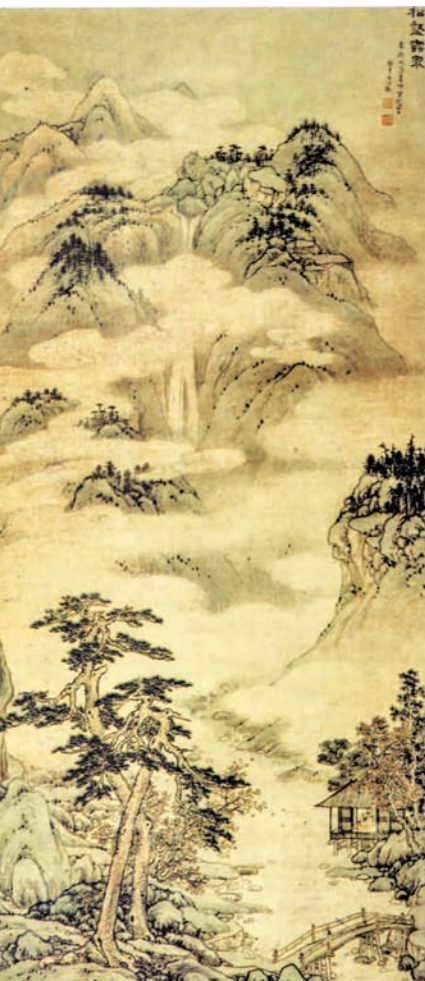
希望本系列读物成为您了解中国的窗口，成为您通向汉语世界的桥梁。

《中国文化常识》和《中国地理常识》在改编翻译过程中得到了海内外诸多专家、学者、教师 and 全球各大孔子学院的关心与支持，他们倾注了大量的精力，提出了许多中肯的建议，在此向他们表示诚挚的谢意。

由于时间所限，书中不免会有疏漏和不当之处，希望使用者和专家学者不吝赐正，以供今后修订时改正。

孔子学院总部/国家汉办

2014年12月

Predgovor

Ediciju *Upoznajmo kulturu Kine*, i *Upoznajmo geografiju Kine* priredila je Kancelarija za dijasporu Državnog saveta N.R. Kine, kao popularno štivo o kineskoj kulturi napisano govornim jezikom, namenjeno svim ljubiteljima kineskog jezika u svetu. Centralna uprava Instituta Konfucije/Hanban je 2006. godine okupio stručnjake iz zemlje i inostranstva koji su redigovali sadržaj ove edicije i preveli je i na: engleski, nemački, francuski, japanski, korejski, ruski, tai, španski i arapski jezik, što je rezultiralo dvojezičnim izdanjima edicije. Nakon objavljivanja, čitava edicija naišla je na dobar prijem čitalačke publike u inostranstvu, a zaljubljenici u kineski jezik

i kulturu neprestano su izražavali želju da se ova edicija obogati i prevodima na druge jezike. Ovom prilikom edicija je prevedena na više od trideset jezika, i to: italijanski, švedski, portugalski, kmerski, vijetnamski, lao, burmanski, indonežanski, malajski, turski, persijski, poljski, češki, slovački, mađarski, rumunski, bugarski, srpski, hrvatski, finski, ukrajinski, holandski, hausa, hindi, hebrejski, norveški, danski, grčki, mongolski i nepalski.

Nadamo se da će knjige iz ove edicije biti vaš prozor u kineski svet i most koji će vas približiti Kini i kineskom jeziku.

Ovom prilikom se iskreno zahvaljujemo na pomoći mnogobrojnim stručnjacima, profesorima iz zemlje i inostranstva, kao i Institutima Konfucije iz celog sveta, koji su pružili veliku podršku, uložili veliki trud i dali niz korisnih predloga tokom priređivanja i prevođenja ove edicije.

Zbog vremenskih ograničenja nisu se mogli izbeći izvesni propusti. Nadamo se da će nam i čitaoci i stručnjaci svojim sugestijama pomoći da sve te propuste ispravimo u budućim izdanjima.

Centralna uprava Instituta Konfucije/Hanban

Decembar 2014

目录

Sadržaj

中国传统思想	1
--------	---

Tradicionalna kineska misao

孔子 Konfucije	4
“四书五经”与儒家思想 Četiri knjige i pet klasika i konfucijanska misao	8
老庄与道家思想 Laoci, Džuangci i daoistička misao	10
佛学思想 Budistička misao	12

中国传统美德	15
--------	----

Tradicionalne kineske vrline

孝敬父母 Poslušnost i poštovanje prema roditeljima	18
尊老爱幼 Poštovati stare i voleti mlade	20
“岁寒三友” „Tri prijatelja na zimi“	22
诚实守信 Poštenje i pouzdanost	24
尊师重教 Poštovanje učitelja i vrednovanje obrazovanja	26

中国古代文学	29
--------	----

Klasična kineska književnost

远古神话 Stari kineski mitovi	32
《诗经》Knjiga pesama	36
楚辞 Čuci – pesme države Ču	40
汉乐府 Pesme juefu iz dinastije Han	44
南北朝民歌 Narodne pesme Severnih i Južnih dinastija	46
唐诗 Poezija dinastije Tang	48
宋词 Poezija ci iz dinastije Sung	52
元杂剧 Cađu iz dianstije Juen (ću ili varijete dinastije Juen)	56
明清小说 Romani dinastija Ming i Ćing	60
四大民间传说 Četiri čuvene legende	64

中国古代科技	73
--------------	----

Nauka i tehnologija stare Kine

指南针 Kompas	76
造纸术 Papir	78
印刷术 Štampa	80
火药 Barut	82
《甘石星经》Gan-Šijeva astronomija	84
张衡与地动仪 Džang Hengov seizmograf	86
祖冲之与圆周率 Cu Čungdži i matematička konstanta pi	88
纺织技术 Izrada tekstila	90
日晷和铜壶滴漏 Sunčani sat i bakarni vodeni sat	92
算盘和珠算 Abakus i računanje abakusom	96

中国传统艺术	99
--------------	----

Tradicionalna kineska umetnost

民乐 Narodna muzika	102
京剧 Pekinška opera	104
地方戏 Lokalne opere	108
曲艺 Ćuji (narodna izvođačka umetnost)	112
围棋 Veiči (igra go)	114
中国象棋 Sjangčí (kineski šah)	116
汉字 Kineski karakteri	118
书法 Kineka kaligrafija	120
篆刻 Pečati	122
中国画 Kinesko slikarstvo	124

中国文物	129
------------	-----

Kineski kulturni relikti

甲骨文 Proročanski zapisi na kostima i oklopima životinja	132
三星堆文化 Kultura Sansingdui	134

后母戊方鼎 Bronzani ding pod imenom Houmuvu	138
越王勾践剑 Mač kneza Goudijena od Juea	140
良渚美玉 Žad kulture Lijangdžu	142
长信宫灯 Lampa iz palate Čangsin	144
秦始皇陵兵马俑 Vojnici i konji od terakote iz Ćin Šihuangovog mauzoleja	146
曾侯乙编钟 Muzička zvona kneza Jija od Cenga	150
金缕玉衣 Odelo od žada i zlatnih niti	152
铜奔马 Bronzani konj u galopu	154
永乐大钟 Veliko bronzano zvono iz perioda Jungle	156
古代钱币 Stari novac	158
敦煌莫高窟 Pećine Mogao u Dunhuangu	160

中国古代建筑 .....

Arhitektura stare Kine

宫廷 Carska palata	168
寺庙 Budistički hramovi	172
园林 Kineski vrtovi	176
塔 Pagode	180
桥梁 Mostovi	182

中国工艺美术 .....

Kineska zanatska umetnost

唐三彩 Trobojna keramika dinastije Tang	188
瓷器 Porcelan	190
景泰蓝 Cloisonné	192
扇子 Lepeze	194
风筝 Zmajevi (Fengdženg)	196
灯彩 Lampioni	198
刺绣 Vez	200
丝绸 Svila	202

蜡染和蓝印花布 Batik i plavo bojeno pamučno platno	204
剪纸 Rezani papir	206
玉雕 Rezbarenje žada	208
石狮 Kameni lavovi	210
文房四宝 Četiri blaga učenjaka	212

中国民俗	217
-------------------	-----

Kineski narodni običaji

中国人的姓名 Kineska imena	220
十二属相 Dvanaest životinja kineskog horoskopa	224
小孩儿满月与抓周 Proslave po navršenom prvom mesecu i prvoj godini nakon rođenja deteta	226
婚礼 Venčanja	228
四灵——古代吉祥的象征 Četiri svete životinje – stari simboli sreće i blagostanja	230
吉祥图案 Motivi koji simbolizuju sreću	234
民间庙会 Narodne verske svetkovine (vašari)	236
舞狮 Ples lava	238
春节 Praznik proleća	240
元宵节 Festival lampiona	242
清明节 Praznik Blistave svetlosti (Ćingming, Kineske zadušnice)	244
端午节 Festival zmajolikih brodova	246
中秋节 Praznik Sredine jeseni	248
二十四节气 Dvadeset četiri solarna perioda	250

中国人的生活	253
---------------------	-----

Svakodnevni život Kineza

旗袍与中国传统服饰 Haljina čipao i tradicionalna kineska nošnja	256
中国饮食 Kineska kuhinja	260
中国茶 Kineski čaj	264
中国酒 Kinesko piće	266

中国民居 Stambeni objekti	268
马车、轿子与布鞋 Zaprežna kola, nosiljka i platnene cipele	272
中医中药 Kineska medicina	274
针灸术与麻醉术 Akupunktura, moksibustija i anestezija	276
汉语·普通话·方言 Kineski jezik, standardni mandarinski jezik i dijalekti	278